

حدیث روز

امام علی علیه السلام :

تَدَارَكَ فِی اَخِرِ عَمَرِکَ مَا اَضَعْتَهُ فِی اَوَّلِهِ؛ تَسْعَدُ بِمَقْئَلِکَ.

در آخر عمرت، آنچه را در اوّل آن تباه کرده‌ای، جبران کن تا در بازگشتگاهت نیک‌بخت باشی.

چرا امام زمان عجل‌الله از نظر‌ها غایب شد؟

مانده و شیعیان از وجود پرخیر و برکت آن حضرت محروم نگردند و امام(عج) از ظاهرها پنهان اما انوار هدایتش همگان را نوبدبخش باشد.

غیبت کوتاه یا غیبت صغری
این کارشناس مسائل دینی بیان کرد: مدت غیبت صغری بیش از هفتاد سال طول کشید و بالورع و محاسن الاخلاق، و هو منتظر، فلان مات و قام القائم بعده کان له من الاجر مثل اجر من ادرکه، فجدوا وانتظروا، هنیا لکم اینها الصلابة المرحومة. سپس امام[امام] فرمود: برای ما دولتی است که هر زمان خداوند بخواهد، آن را محقق می‌سازد. آنگاه [امام] فرمود: هر کس دوست می‌دارد از پاران حضرت قائم(عج) باشد باید که منتظر باشد و در این حال به پرهیزکاری و اخلاق نیکو رفتار کند، در حالی که منتظر است، پس چنانچه ببرد و پس از مردنش قائم(عج)، بیا عثمان بن سعید عمری، به نمایندگی از حجت بن الحسن علیه السلام متصدی غسل، کفن و دفن حضرت شد و بر اساس گفته شیخ صدوق، خود، امام زمان علیه السلام به جای عمویش جعفر که قصد نمازگزاردن داشت، بر بدن پدر بزرگوارش نماز خواند.

حجت‌الاسلام نجفیان یادآور شد: حکومت عباسی از مدت‌ها پیش بر اساس سخن رسول الله صلی الله علیه و آله و امامان معصوم علیهم السلام مبنی بر این که مهدی فرزند امام حسن عسکری علیه السلام است، امام یازدهم

بود که شیعیان برای نخستین بار طمع پیدا و از چشم‌داندن، آغاز غیبت صغری مصادف با آغاز امامت حضرت مهدی علیه السلام بود تا مردم آرام آرام با مفهوم تلخ و دردناک غیبت آشنا شده و بتوانند تا آن زمان که به اشتباه خود پی می‌برند و به وظایف خود در برابر امامان آگاه می‌شوند، همچنان دیندار بمانند.

این کارشناس مسائل مذهبی ادامه داد: در دوران غیبت صغری، چهار نایب خاص، و رسا‌ط‌ل می‌ان میان امام علیه السلام و شیعیان را به عهده داشتند و چنان‌که خواهیم دید، همه آنها معروف و سرشناس بودند. آنان احکام دین را از وجود اقدس امام زمان علیه السلام گرفته و در اختیار شیعیان می‌گذاشتند. سؤالات آکتبی و شفاهی[ایشان را به حضور امام زمان علیه السلام برده و سپس پاسخ را به شیعیان می‌رسانیدند و همچنین، وجوه شرعی شیعیان را با واکالتی که از امام داشتند، می‌رفتند او به حضرت تحویل می‌دادند یا با اجازه ایشان مصرف می‌کردند] آنان جمعی بودند که امام حسن عسکری علیه السلام در زمان حیات خود عدالتشان را تأیید و همه را به عنوان امین امین (عج) زمان علیه السلام معرفی کرد و بعد از خود، ناظر و متصدی کارهای خویش گردانید و آنها را با نام و نسب به مردم معرفی کرد.

آغاز امامت امام زمان علیه السلام؛ زمانی برای شادی منتظران
حجت‌الاسلام نجفیان بیان کرد: بر اساس تعالیم اسلامی، یکی از وظایف مهم هر مسلمان، انتظار ظهور حضرت قائم(عج) است؛ انتظار تحقق وعده الهی بر حاکمیت صالحان و تشکیل دولت خدای مطلق و موعبتی و جایگاه خود در نظام عالم، غریز، هواها، و عدم تربیت صحیح بر پرتو معارف الهی، باعث احساس نیازهای کاذبی مثل حرص و فرونی خواهی، حب دنیا، بخل و... در انسان می‌گردد که خطر اینها کمتر از بار آورده نشدن نیازهای زیستی نیست، لذا شایسته است برای تأمین بهداشت روانی افراد شناخت و دیدگاه‌ها نسبت به دنیا و مسائل مادی اصلاح گردد و

بعضی از صفات و ذرایل اخلاقی مربوط به مال و افراد تعدیل و کاهش پیدا کند تا نیل به آرامش و سلامت برای انسان آسانتر شود. به همین منظور آموزه‌های دینی سفارش به زهد و قناعت و برطرف نمودن صفات نامناسب مانند دوستی دنیا، برطر، امساک و حرص مینماید. قرآنکرم راهکارهای شناختی و رفتاری مناسبی برای تأمین بهداشت روانی انسان ارائه کرده است که برخی آنها در بهداشت روانی جدید مطرح شده و تطابق شگفت آوری دارد که شاهدهی بر اصالت و حقیقت آموزه‌های وحیانی قرآن است و برخی مطالب نیز در بهداشت روانی جدید مطرح شده که قابل پژوهش و پیگیری است.

بهداشت روانی مطرح گردیده و همین مطالب در آیات، روایات و دعاها مورد تأکید قرار گرفته است. برای مثال در قرآن روح امید به توکل بر خدا و نفی ناامیدی و لا تأبأسوا من رُوحِ الله یوسف(۸۷) در انسان مهیده می‌شود. از ابریم‌مؤمنه علیه السلام حکایت شده است: «چشمت را بر خار و خاکش زدندی بینه تا همیشه راضی باشی» //«غض علی الفتی والامام ترض عنی ابدا»/ سید رضی نهج البلاغه، حکمت/ ۲۱۲). امام موسی بن جعفر علیه السلام هم در دعای جوشن صغیر به این مطالب اشاره می‌نماید.

یک کارشناس مسائل دینی گفت: نهم ربیع الاول، نه تنها نخستین روز امامت امام عصر(عج)، بلکه آغاز دوره‌ای حیاتی و مهم در تاریخ شیعه نیز به شمار می‌آید. اما برای ظهور امام مهدی(عج) به عنوان خاتم الاوصیا و ناجی بشریت و تحقق یک انقلاب همه جانبه در سطح جهان، علاوه بر وجود رهبری شایسته، قضاوت زمینه و آمادگی جهانی نیز لازم است؛ بنابراین می‌توان فقدان آمادگی جهان را یکی از فلسفه‌ها و حکمت‌های غیبت امام مهدی(عج) برشمرد.

حجت‌الاسلام محمدامین نجفیان – کارشناس مسائل دینی- اظهار کرد:درباره آغاز این دوره حیاتی و مهم در تاریخ شیعه باید به رخ دادهایی که پس از شهادت امام حسن عسکری علیه السلام در سامرا روی داد، اشاره کرد. روز جمعه، هشتم ربیع الاول سال ۲۶۰ هجری قمری، امام حسن عسکری علیه السلام پس از این که نماز صبح را خواندند، بر اثر زهری که هشت روز قبل معتمد به ایشان خوانده بود، به شهادت رسید. این حادثه در شرایطی روی داد که امام یازدهم افزون بر این که مانند پدران خود زمینه را برای غیبت آماده کرده بود، شب پیش از شهادتش، دور از چشم مأموران خلیفه، نامه‌های بسیاری به شهرهای شیعه‌نشین فرستادند. خبر شهادت امام در سراسر شهر سامرا پیچید و مردم به احترام آن حضرت عزاداری کردند. به گفته مورخان، در روز شهادت امام، سامرا با صحرای قیامت تبدیل شده بود.

این کارشناس مسائل دینی خاطرنشان کرد: عثمان بن سعید عمری، به نمایندگی از حجت بن الحسن علیه السلام متصدی غسل، کفن و دفن حضرت شد و بر اساس گفته شیخ صدوق، خود، امام زمان علیه السلام به جای عمویش جعفر که قصد نمازگزاردن داشت، بر بدن پدر بزرگوارش نماز خواند.

حجت‌الاسلام نجفیان یادآور شد: حکومت عباسی از مدت‌ها پیش بر اساس سخن رسول الله صلی الله علیه و آله و امامان معصوم علیهم السلام مبنی بر این که مهدی فرزند امام حسن عسکری علیه السلام است، امام یازدهم بود که شیعیان برای نخستین بار طمع پیدا و از چشم‌داندن، آغاز غیبت صغری مصادف با آغاز امامت حضرت مهدی علیه السلام بود تا مردم آرام آرام با مفهوم تلخ و دردناک غیبت آشنا شده و بتوانند تا آن زمان که به اشتباه خود پی می‌برند و به وظایف خود در برابر امامان آگاه می‌شوند، همچنان دیندار بمانند.

این کارشناس مسائل مذهبی ادامه داد: در دوران غیبت صغری، چهار نایب خاص، و رسا‌ط‌ل می‌ان میان امام علیه السلام و شیعیان را به عهده داشتند و چنان‌که خواهیم دید، همه آنها معروف و سرشناس بودند. آنان احکام دین را از وجود اقدس امام زمان علیه السلام گرفته و در اختیار شیعیان می‌گذاشتند. سؤالات آکتبی و شفاهی[ایشان را به حضور امام زمان علیه السلام برده و سپس پاسخ را به شیعیان می‌رسانیدند و همچنین، وجوه شرعی شیعیان را با واکالتی که از امام داشتند، می‌رفتند او به حضرت تحویل می‌دادند یا با اجازه ایشان مصرف می‌کردند] آنان جمعی بودند که امام حسن عسکری علیه السلام در زمان حیات خود عدالتشان را تأیید و همه را به عنوان امین امین (عج) زمان علیه السلام معرفی کرد و بعد از خود، ناظر و متصدی کارهای خویش گردانید و آنها را با نام و نسب به مردم معرفی کرد.

آغاز امامت امام زمان علیه السلام؛ زمانی برای شادی منتظران
حجت‌الاسلام نجفیان بیان کرد: بر اساس تعالیم اسلامی، یکی از وظایف مهم هر مسلمان، انتظار ظهور حضرت قائم(عج) است؛ انتظار تحقق وعده الهی بر حاکمیت صالحان و تشکیل دولت خدای مطلق و موعبتی و جایگاه خود در نظام عالم، غریز، هواها، و عدم تربیت صحیح بر پرتو معارف الهی، باعث احساس نیازهای کاذبی مثل حرص و فرونی خواهی، حب دنیا، بخل و... در انسان می‌گردد که خطر اینها کمتر از بار آورده نشدن نیازهای زیستی نیست، لذا شایسته است برای تأمین بهداشت روانی افراد شناخت و دیدگاه‌ها نسبت به دنیا و مسائل مادی اصلاح گردد و

بعضی از صفات و ذرایل اخلاقی مربوط به مال و افراد تعدیل و کاهش پیدا کند تا نیل به آرامش و سلامت برای انسان آسانتر شود. به همین منظور آموزه‌های دینی سفارش به زهد و قناعت و برطرف نمودن صفات نامناسب مانند دوستی دنیا، برطر، امساک و حرص مینماید. قرآنکرم راهکارهای شناختی و رفتاری مناسبی برای تأمین بهداشت روانی انسان ارائه کرده است که برخی آنها در بهداشت روانی جدید مطرح شده و تطابق شگفت آوری دارد که شاهدهی بر اصالت و حقیقت آموزه‌های وحیانی قرآن است و برخی مطالب نیز در بهداشت روانی جدید مطرح شده که قابل پژوهش و پیگیری است.

بهداشت روانی مطرح گردیده و همین مطالب در آیات، روایات و دعاها مورد تأکید قرار گرفته است. برای مثال در قرآن روح امید به توکل بر خدا و نفی ناامیدی و لا تأبأسوا من رُوحِ الله یوسف(۸۷) در انسان مهیده می‌شود. از ابریم‌مؤمنه علیه السلام حکایت شده است: «چشمت را بر خار و خاکش زدندی بینه تا همیشه راضی باشی» //«غض علی الفتی والامام ترض عنی ابدا»/ سید رضی نهج البلاغه، حکمت/ ۲۱۲). امام موسی بن جعفر علیه السلام هم در دعای جوشن صغیر به این مطالب اشاره می‌نماید.

اتفاق تازه در سنگ قبر

ناصرالدین‌شاه

سنگ مزار ناصرالدین شاه که در کاخ گلستان در محفله شیشه‌ای نگهداری می‌شود با اتفاقی قابل تأمل مواجه شده است. سنگ قبر ناصرالدین شاه که پیکره‌ای از او را به نقش کشیده است، در گوشه‌ای از کاخ گلستان، معروف به «خلوت کرم‌بخانی» نگهداری می‌شود. این سنگ در محفظه‌ای شیشه‌ای قرار داده شده که درون آن نیز اسکناس‌هایی انداخته شده است؛ صحنه‌ای که البته چندان ناآشنا به نظر نمی‌آید، اما نه در کاخ گلستان و در تابوت شیشه‌ای که از یک سنگ قبر با ارزش‌های هنری و تاریخی محافظت می‌کند.

به گفته نگهبانان کاخ، این پول‌ها معمولاً توسط بازدیدکنندگان به داخل محفظه شیشه‌ای انداخته می‌شود. برای برخی راهنمایان گردشگری که این روزها در کاخ گلستان تردد دارند این پیکره جدید است، بعضی‌هایشان می‌گویند تا حالا ندیده بودند کسی داخل این محفظه پولی بیندازد. هرچند راهنمایانی هم هستند که هم‌زمان با بازدید گردشگران متوجه شده‌اند برخی توریست‌های خارجی نیز به تاثیر از ایرانی‌ها به داخل محفظه سنگ قبر، پول انداخته‌اند.

انداختن پول در مزار شخصیت‌ها، رسمی است که پایه مستندی ندارد و معمولاً با نیت و براساس باورهای شخصی، مبلنی اهدا می‌شود. آرامگاه ناصرالدین شاه قاجار در حرم عبدالعظیم در شهر تهران قرار دارد، ولی سنگ مزار او در جریان تخریب قبر رضاشاه پهلوی در اوایل انقلاب، جابه‌جا شده است. مهدی حجت – مؤسس سازمان میراث فرهنگی – یک سال پیش در برنامه تلویزیونی «سخت‌خ» درباره این سنگ قبر، که هم‌زمان با تخریب قبر رضاشاه از سوی صادق خلخالی و دیگران، متوجه آن شده بودند و قصد تخریب آن نیز مطرح شد بود، چنین روایتی داشته است: «سنگی که روی قبر ناصرالدین‌شاه بود، دو متر طول ۸۰ و سانتیمتر عرض و حدود ۶۰ سانتیمتر ارتفاع داشت، یک سنگ مرمر سبزر بسیار نفیس. روی آن به قدری خطوط مختلف کنده‌کاری‌شده و تصویر ناصرالدین‌شاه بود، بسیار آن را ویژه کرده است. وقتی این‌ها می‌خواهند قبر رضاشاه را خراب کنند به سر قبر ناصرالدین‌شاه می‌رسند تا آن را خراب کنند، به نفر از باستان‌شناسان ما هم که الان هم حضور دارند رفته رفته بودند که ببینند چه خبر است، دیده بودند که آن‌ها می‌گویند چکش بیاورید سنگ آن‌ها را هم خراب کنیم که مال مردم را خورده‌اند. این باستان‌شناسان دیده بودند این سنگ نفیس است و اثر تاریخی است، یکی گفت الان اذان و سر ظهر است، نماز را اول بخوانیم و بعد ترتیب این کار را بدهیم، قبول کردند و حاج آقا برای نماز خواندن رفتند و جمعیت هم دنبال آن‌ها رفتند و ما زیر سنگ را خالی کردیم و سنگ را پشت و

وانت گذاشتیم و به کاخ گلستان بردیم.» از سنگ قبر ناصرالدین شاه تا دهه هفتاد خیری نبود، با گشایش کاخ گلستان به روی مردم، این سنگ پس از ۱۷ سال (طبق مستندات کاخ) به نمایش گذاشته شد. سنگ مزار ناصرالدین شاه دارای ابعادی معادل ۲۴۹ × ۱۲۱ سانتی‌متر بوده که

پیکره و چهره ناصرالدین شاه، ظاهرا در اندازه‌ای طبیعی با شمشیر در دست، حجاری شده است. حاشیه این سنگ قبر نیز با ظرافت تراشیده شده و به اشعاری در مدح شاه قاجار مزین شده است. در زیر پای چه شاه قاجار که شده «عمل استاد عباسقلی حجاز»، اما در منابع تاریخی نام علی‌اکبر حجاز را به عنوان هنرمند سنگ‌تراش آورده‌اند.

محمدعلی فروغی – ذکاءالملک – در یادداشت‌های روزانه خود به تاریخ شنبه ۲۷ شوال ۱۳۲۱ هجری قمری اشارهای به این سنگ داشته و نوشته است: «برای سنگ قبر ناصرالدین شاه مذکور، صورت ناصرالدین شاه را ساخته‌اند. حجار آن «میرزا علی‌اکبر» نامی است. می‌گویند در این صنعت مهارت دارد. از قراری که شنیدم مباشر است. نمی‌دانم کیست. صورت شاه را از کارهای کمال‌الملک گرفته و دور آن طبقات رجال ناصرالدین شاه را می‌سازند. می‌گویند، تا به حال شی هزار تومان خرج آن شده است.» گفته شده که استاد حجاری‌اشی برای ساخت سنگ قبر حدود چهارسال زمان گذاشته و آن را از سنگ یک تکه مرمر سبز پدید آورده است. این سنگ قبر که این روزها به شکلی متفاوت مورد توجه بازدیدکنندگان کاخ گلستان قرار گرفته است، در گوشه شمال غربی محوطه کاخ گلستان، چسبیده به تالار «سلام» که «خلوت کرم‌بخانی» یا «لوخان» نام دارد، قرار داده شده است. این نام از دو نظر تعیین شده: نخست آن که اساس بنای آن در زمان کریمخان نهاده شده و دیگر به علت آن‌که آغامحمد خان قاجار به دلیل خصوت با خاندان زند دستور داده بود استخوان‌های کریمخان را از عمارت کلاه فرنگی فارس به این محل انتقال دهند، جایی که محل عبور و مرور روزانه او بود و به این ترتیب استخوان های کریمخان پی در پی لگدکوب می‌شد. این محل بعدها خلوتکده ناصرالدین شاه شد. در زمان رضاشاه پهلوی، پله‌های سمت راست خلوت‌خانه که در زیر آن استخوان‌های پوسیده کریمخان قرار داشت، شکافته شد و آنچه باقی مانده بود به قم و در مزاری که آماده شده بود، انتقال داده شد.

عجیب نیست، فلسفه غیبت

این کارشناس مسائل دینی اظهار کرد: امام صادق(ع) فرمود: «موضوع غیبت سَرّی است از اسرار خداوند و غیبی است از غیوب الهی، چون خدا را حکیم می‌دانیم باید اعتراف کنیم که کارهایش از روی حکمت صادر می‌شود؛ گرچه تفصیلش برای ما مجهول باشد.» از این حدیث به خوبی آشکار می‌شود که علت و فلسفه اصلی غیبت، جزء اسرار الهی است و جز ائمه اطهار(ع) کسی نمی‌داند؛ آنها هم مآذون به بازگو کردن آن نبودند. ولی در پارهای از روایات بعضی از حکمت‌های آن بیان شده است.

حجت‌الاسلام نجفیان تأکید کرد: غیبت امام مهدی(عج) سَرّی از اسرار الهی است که فلسفه اصلی آن بر بندگان مخفی و پوشیده است و تنها بعد از ظهور حضرت روشن خواهد شد.

آزمایش و غریال انسان‌های صالح
وی افزود: گروهی که ایمان محکمی ندارند باطنشان ظاهر می‌شود و کسانیکه ایمان در اعماق دلشان ریشه کرده به واسطه انتظار فرج، صبر بر شادی و ایمان به غیبت، ارزشان معلوم می‌شود. امام موسی بن جعفر(ع) می‌فرماید: «برای صاحب الامر ناچار غیبتی خواهد بود، به طوری که گروهی از مومنین از عقیده برمی‌گردند، خدا به وسیله غیبت، بندگان را امتحان می‌کند.»

حفظ جان امام مهدی (عج)

این کارشناس مسائل دینی تصریح کرد: پیغمبر اکرم(ص) و ائمه اطهار(ع) بارها به مردم گوشزد کرده بودند که دستگاه ظلم و ستم عاقبت به دست مهدی موعود(عج) برچیده می‌شود و کت‌های پادشاه‌گری را واژگون خواهد کرد. وجود مقدس امام زمان(عج) همواره مورد توجه دور گروه قرار می‌گرفت. یکی مظلومان و ستمدیدگان که متأسفانه همیشه عده آن زیاد بوده و هست. آنان به قصد ظلم و امید حمایت و دفاع دور وجود امام زمان(عج) جمع شده تقاضای نهضت و دفاع می‌کردند و همیشه عده زیادی اطراف امام(ع) را احاطه کرده و انقلاب و غوغایی برپا بود.

حجت‌الاسلام نجفیان بیان کرد: گروه دوم از رزّوگان و ستمکاران خونخوار که بر ملت محروم تسلط یافته و در راه رسیدن به منافع شخصی و حفظ مقام خویش از هیچ عمل زشتی پروا ندارند و حاضرند تمام ملت را فدای مقام خود کنند. این گروه چون وجود مقدس امام مهدی(عج) را سد راه منافع و مقاصد خود می‌دیدند ناچار بودند وجود مقدس آن جناب را از میان بردارند و خودشان را از این خطر بزرگ برهانند. در این تصمیم اساسی با هم متحد شده تا قطع ریشه عدالت و دادخواهی هرگز از پای نمی‌نشتند و خداوند حکیم به وسیله غیبت امام دوازدهم(عج) جانش از شر دشمنان حفظ کرده است.

آمادگی پذیرش جهانی

وی افزود: برای ظهور امام مهدی(عج) به عنوان خاتم‌الاولیاء و منجی بشریت و تحقق یک انقلاب همه جانبه در سطح جهان، علاوه بر وجود رهبری شایسته، قطعاً زمینه و آمادگی جهانی نیز لازم است؛ بنابراین می‌توان فقدان آمادگی جهان را یکی از فلسفه‌ها و حکمت‌های غیبت امام مهدی(عج) برشمرد.

غیبت امام زمان علیه اسلام یک ست الهی است کارشناس مسائل دینی خاطرنشان کرد: اساساً مساله غیبت در گفتار معصومین(ع) به عنوان یک سنت الهی مطرح شده است که در میان انبیاء و پیشین و اوصیای آنها معمول بوده است. بنابر روایات، صالح پیامبر در سن پیری از میان قومش غایب شد و غیبت او مدتی به طول انجامید. به طوریکه چون به میان قومش بازگشت وی را نخواستند. +++حجت‌الاسلام نجفیان بیان کرد: حضرت موسی(ع) نیز مدتی غایب بود و در طی این مدت بی‌سراییل در حیرت و سرگردانی و رنج بسیار به سر می‌بردند تا بار دیگر موسی(ع) به نزد آنها بازگشت. چنین غیبت‌هایی درباره حضرت یونس، یوسف و برخی دیگر از پیامبران نیز ذکر شده است. بنابراین مساله به مانند سنت جاریه‌ای تلقی شده است که در باره امام زمان(عج) در امت خاتم الانبیا نیز مصداق پیدا می‌کند.

وی گفت: دانش بشری برای کشف بسیاری از امور پنهانی نیست و توان فهم آنها را ندارد. این کارشناس مسائل دینی گفت: بسیاری از اسرار نظام خلقت هنوز برای ما مجهول است و خداوند متعال که در گفتارش جای هیچ شک و تردیدی نیست در کتاب خود از این موضوع اینچنین خبر داده است: «و از دانش تنها مقدار بسیار کمی به شما داده شده است» و همچنین امام صادق(ع) در باره علت غیبت امام مهدی(عج) می‌فرماید: «بی‌گمان برای قائم آل محمد غیبتی است که بطالن خواهم در آن شک می‌کنند. سپس از آن حضرت سؤال شد چرا آن حضرت غیبت می‌کنند؟» ایشان جواب دادند: «برای امری که ما عمر کند، به هیچ عنوان غیرممکن، بعید و

کتاب گردآوری شده است، افزود: در این مجموعه حدیثی از بین سخنان گهربار امام صادق(ع) ۴۰ حدیث انتخاب و به زبان اسپانیولی ترجمه شده است. ربانی تصریح کرد: دلیل انتشار این کتاب‌ها به زبان اسپانیایی تأسی به سیره بزرگان است که اربعین حدیث نوشته‌اند و مردم از آن استفاده زیاد معنوی، علمی، فرهنگی، سیاسی و عرفانی برده‌اند. وی گفت: حفظ ۴۰ حدیث ثواب زیاد و نتایج خوبی دارد از جمله این که در قیامت حافظ حدیث، فقیه و عالم محشورمی‌شود. «مَنْ حَفِظَ مِنْ اَحَادِثِ اَرْبَعِینَ حَدِیثًا مَعِیًا یَخْتِصُّونَ الِیْهِ فِی اَمْرِ دِیْنِهِمْ، یَثْبُتْ لَهُ وَجُودُ یَوْمِ الْقِیَامَةِ فَقیْهًا عالِماً» هرکس از امت من ۴۰ حدیث مورد نیاز در دین را حفظ کند، خداوند روز قیامت او را فقیه و

دانشمند مبعوث می‌کند. ربانی ادامه داد: عنوان اربعین حدیث، عنوان عام کتاب‌هایی حاوی چهل حدیث است که معمولاً با شرح آنها همراه است. با توجه به حدیث مشهور پیامبر اکرم(ص) در ترغیب مسلمانان به حفظ چهل حدیثی که به آن نیاز دارند، سنت اربعین‌نویسی از او‌خر سده دوم هجری آغاز شد و در طی دوازده قرن شکوفا شده است. محدثان و دانشمندان از تمام گروه‌های مسلمان، اعم از اهل سنت، شیعیان و اهل تصوف، چهل حدیث‌هایی با موضوعات کلامی، حدیثی، تفسیری، عرفانی، تاریخی، اجتماعی و اخلاقی نگاشته‌اند.

این گونه کتاب‌ها اثر بسزایی داشته و موجب شده است که از دیرزمان دانشمندان مسلمان کتبی را به سامان رسانند که

بخشی از جوامع روایی فریقین را به خود اختصاص داده است. سنت اربعین‌نویسی ریشه در این حدیث مشهور نبوی دارد که مسلمانان را به حفظ ۴۰ حدیث که به آن نیاز دارند، ترغیب می‌کند.